

Autorka: Andrea Brožková
Obor: Přírodovědná a ekologická výchova
Datum odevzdání posudku: 18. 1. 2021
Oponent bakalářské práce: Mgr. Lukáš Rokos, Ph.D.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Výukový program – Sucho, aneb bez vody to nejde

Práce obsahuje 73 stran textu, 100 stran příloh a cituje 64 literárních pramenů.

Předložená bakalářská práce je:

- výzkumná (V) má charakter vzdělávacího projektu (P)
 výlučně rešeršní (R) jiná (specifikujte:) (J)

A: zcela souhlasí, B: spíše souhlasí, C: spíše nesouhlasí, D: zcela nesouhlasí

	A	B	C	D
<u>ÚVOD, LITERÁRNÍ PŘEHLED, METODIKA</u>				
Úvod práce zřetelně a přesně vymezuje problematiku a cíle práce	☐	☒	☐	☐
Literární přehled je jasný a přehledný, má logickou strukturu	☐	☒	☐	☐
Literární přehled se vztahuje k zadané problematice	☐	☒	☐	☐
Literární přehled obsahuje dostatečné množství informací	☐	☐	☒	☐
Metodika práce jasná, přehledná a srozumitelná, použité metody jsou řádně uvedeny a popsány	☐	☐	☒	☐
Vybraná metodika a postupy mohou splnit vytyčené cíle	☐	☒	☐	☐
<u>VÝSLEDKY PRÁCE</u>				
Navržený vzdělávací projekt je inovativní a originální	☐	☒	☐	☐
Struktura navrženého vzdělávacího projektu je vhodná pro danou cílovou skupinu	☐	☒	☐	☐
Práce obsahuje kvalitně zpracované návody a metodické poznámky pro lektory	☐	☒	☐	☐
Absolvování navrženého vzdělávacího projektu může účastníkům pomoci v získání znalostí, dovedností či postojů	☐	☒	☐	☐
Reálný dopad programu na účastníky byl podrobně a správně popsán a otestován				<i>nelze hodnotit</i>
Navržený vzdělávací projekt je v praxi realizovatelný	☒	☐	☐	☐
<u>INTERPRETACE VÝSLEDKŮ A ZÁVĚR</u>				
Práce má jasný a jednoznačný závěr, který je podložen výsledky a jejich interpretací	☐	☒	☐	☐
Vzdělávací projekt byl aplikován v praxi, výsledky z praxe jsou interpretovány a zhodnoceny na odpovídající úrovni				<i>nelze hodnotit</i>
Cíle práce byly splněny	☐	☒	☐	☐

FORMÁLNÍ ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

- Formální členění práce odpovídá požadavkům na odborné práce kladeným, je logicky uspořádané
- Převzaté informace a jejich parafráze jsou v textu řádně vyznačeny a správně citovány
- Grafické zpracování má potřebnou úroveň; použité obrázky vhodně doplňují text práce
- Pravopisně a stylisticky je text na potřebné úrovni, s minimem chyb a překlepů

ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ, PŘIPOMÍNKY A OTÁZKY

Cílem předložené bakalářské práce bylo vytvořit návrhy dvou výukových programů určených pro žáky základní školy. Autorka se v literárním přehledu věnuje problematice sucha z odborného hlediska, avšak v případě, kdy je hlavní náplní práce vytvoření didaktických materiálů pro vzdělávací program, očekával bych, že se zaměří také na poznatky spojené s pedagogikou a didaktikou. Z pedagogicko-didaktického hlediska se vyskytují v práci odkazy pouze na publikace věnující se problematice environmentálního vzdělávání, ale zcela zde postrádám zdroje z obecné či oborové didaktiky. Právě nedostatečné ukotvení v pedagogických oborech se projevuje i v použité terminologii, takže některé formulace jsou poměrně vágní či zavádějící. Například u popisu navržených programů uvádí autorka v přehledu metod výuky i skupinovou práci, která je však formou výuky. Autorka následně u představení jednotlivých aktivit sice popisuje zásady spojené s realizací vybraných metod či forem výuky, avšak neodkazuje na žádnou odbornou literaturu.

Součástí literární rešerše je i tabulka s přehledem vybraných existujících vzdělávacích programů, ale domnívám se, že by si tyto programy zasloužily v práci větší prostor, ideálně slovní komentář, v němž mohly být vyzvednuty hlavní aspekty těchto programů ve vztahu k tematickému zaměření této práce. Takové informace mohly být velmi dobře využity například v diskuzi, kde by se srovnání s již existujícími (či nově vytvářenými) programy velmi hodilo.

Po obsahové stránce jsou návrhy programů zajímavé, jednotlivé aktivity se střídají a domnívám se, že by žáky program bavil a osvojili by si i nové poznatky a dovednosti. Samozřejmě, že spousta úprav by byla provedena po praktickém ověření. Cíle v navržených materiálech jsou však chybně definovány, což potvrdila i reflexe od lektorů a učitelů (a přiznává to i sama autorka práce). V tomto případě se nabízí otázka, proč nebyly tyto cíle upraveny již v prezentovaných návrzích, ale místo toho jsou upravená znění uvedena v diskuzi. V první řadě se tímto text práce zbytečně natahuje a dochází i k duplikaci některých pasáží, ale hlavně je tento postup matoucí pro případného čtenáře, který by materiály chtěl využít v praxi, protože převezme část textu, v níž jsou cíle definovány chybně. Také se domnívám, že použití pojmu „hypotéza“ není adekvátní pro žáky 1. stupně základní školy. Do jisté míry lze polemizovat i o tom, zda by tento pojem pochopili žáci v 9. ročníku.

Celkovou kvalitu práce bohužel velmi výrazně snižuje její stylistické zpracování. Ačkoliv gramatické chyby se v textu objevují pouze ojediněle, tak je nutné říci, že celé bakalářské práci by prospěla důkladnější kontrola, jelikož autorka velmi často užívá nesprávné tvary slov ve větách, tudíž jsou tyto věty nesrozumitelné či těžkopádné (např. byly odvodněny i nevhodná stanoviště, které...; jaké prostředí jsou náchylné...; žáci by mohli být zapojeny a mnoho dalších), popřípadě používá nevhodná spojení či hlavní myšlenku větu nedostatečně vysvětluje (např. sněhová příkrývka; došlo k poklesu orné půdy...; ...se jedná o zajímavý biotop z pohledu rostlin a živočichů, ...). Věta „U ostatních úlohách se oba žáci buď o bod pohoršili, nebo se zlepšili či měli stejný výsledek.“ stojí za povšimnutí, nikoliv kvůli překlepu, ale z důvodu, že její výpovědní hodnota je prakticky nulová.

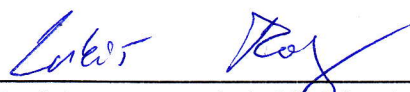
Závěrem bych ale rád vyzdvihl velmi kvalitně zpracovaný seznam literatury, veškeré zdroje uvedené v textu jsou v tomto seznamu uvedeny (s výjimkou citace Heim, 2002). Autorka dodržela jednotnou citační normu pouze s drobnými prohřešky (chybějící číslo strany u doslovných citací, nejednotně utvořené odkazy u zdroje MŠMT a občasné jinak znějící odkazy v textu než v seznamu literatury).

Otázky a komentáře:

- V práci by měla být detailnější charakteristika respondentů, kteří poskytli reflexi na návrh programu (např. délka a typ praxe, vzdělání apod.). Pouhé tvrzení, že se jedná o tři zkušené lektory, ještě nezaručuje, že dokáží posoudit pedagogickou rovinu projektu. Jakým způsobem byli vybráni respondenti pro poskytnutí reflexe na navržené programy?
- Na straně 27 v souvislosti s vyhodnocením úvodního dotazníkového šetření je uvedeno, že „Nejvíce respondentů ohodnotilo známkou výborně téma sucho, které získalo sedm hlasů, a tudíž získalo nejlepší vážený průměr (označen – x) známek ($x = 2$).“ Pokud byl použit vážený průměr, tak předpokládám, že při vyhodnocení byla odpovědím respondentů dáвана různá důležitost. V tom případě by bylo vhodné uvést, jaká byla kritéria pro bodování. Vzhledem k tomu, že se na dotazník odkazuje, tak měl být tento dotazník ideálně odcitován, popřípadě umístěn do přílohy práce.
- Hned následující oddíl obsahuje odstavec „Provedla se analýza učebnic přírodovědy pro 4. a 5. ročník, přírodopisu a zeměpisu pro 6. až 9. ročník. Jednalo se o učebnice nakladatelství Fraus, Prodos, SPN – pedagogické nakladatelství a Nová škola.“ Dovolím si podotknout, že analýza se sama neprovedla, takže by bylo vhodné uvést, kdo ji provedl, jaká byla kritéria, zda se jednalo o kompletní analýzu učebnic, nebo jen posouzení obsahu, na co se analýza případně detailněji soustředila a jaké byly výsledky ve vztahu k práci samotné. U učebnic chybí konkrétní citace, tudíž není jasné, jaké vydání daných učebnic bylo analyzováno.

Předložená bakalářská práce splňuje požadavky kladené na bakalářské práce na Pedagogické fakultě JU a proto ji doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: dobře

Podpis oponenta bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 18. 1. 2021

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------------	---------	-------------	--------------	-----------